

Sygn. akt VIII Cz 314/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VIII Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Marek Lewandowski (spr.)

Sędziowie : SO Katarzyna Borowy, SO Marek Paczkowski

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2016 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku S. G.

z udziałem Z. G.

o podział majątku wspólnego

w przedmiocie wniosku o zabezpieczenie roszczenia

na skutek zażalenia uczestniczki

od **postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu**

z dnia 12 stycznia 2016 r.

sygn. akt XI Ns 310/12

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie i oddalić wniosek o zabezpieczenie.

/SSO Katarzyna Borowy/ /SSO Marek Lewandowski/ /SSO Marek Paczkowski/

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 12 stycznia 2016 r. Sąd Rejonowy zabezpieczył roszczenie wnioskodawcy S. G. wynikające z punktu VI postanowienia z 26 listopada 2015 r. poprzez ustanowienie na nieruchomości położonej w G. Gmina L., dla której Sąd Rejonowy w Toruniu prowadzi księgę wieczystą nr Kw (...) hipoteki przymusowej do kwoty 162.387,62,- zł. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd ten, po przywołaniu in extenso treści art. 730¹ k.p.c. stwierdził, że in casu wnioskodawca domagał się zabezpieczenia swego roszczenia o zapłatę sumy zasądzonej na jego rzecz w punkcie VI postanowienia z 26 listopada 2015 r., tj. kwoty 162.387,62,-zł poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości w G., która w wyniku podziału dorobku stron przypadła uczestniczce. Roszczenie wnioskodawcy ma charakter pieniężny. Jednym z dopuszczalnych sposobów zabezpieczenia roszczenia pieniężnego jest ustanowienie hipoteki przymusowej (art. 747 pkt 2 k.p.c.).

Zdaniem Sądu Rejonowego wniosek o zabezpieczenie podlegał uwzględnieniu. W sprawie zapadło orzeczenie, w którym zasądzono na rzecz wnioskodawcy od uczestniczki kwotę 162.378,62,-zł. Wobec tego wnioskodawca uprawdopodobnił swoje roszczenie. W okolicznościach sprawy brak zabezpieczenia może, choć oczywiście nie musi,

poważnie utrudnić wykonanie orzeczenia. Gdyby uczestniczka sprzedała nieruchomości i nie zechciała wnioskodawcy dobrowolnie spłacić, wyegzekwowanie zasądzonej na rzecz wnioskodawcy sumy mogłoby zostać poważnie utrudnione. Ustanowienie hipoteki przymusowej do kwoty roszczenia wnioskodawcy zasądzonego w pkt VI postanowienia nie będzie obciążać obowiązanej (uczestniczki) ponad miarę, zaś uprawnionemu (wnioskodawcy) zapewni należyłą ochronę prawną.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła uczestniczka Z. G., która zaskarżyła je w całości i domagała się jego uchylenia. Skarżąca stwierdziła, że Sąd Rejonowy bezzasadnie zabezpieczył roszczenie wnioskodawcy o zapłatę dopłaty, skoro orzeczenie o podziale majątku nie jest jeszcze prawomocne, a nieruchomość, którą w wyniku zabezpieczenia obciążono hipoteką przymusową stanowi majątek wspólny stron. Ponadto zdaniem skarżącej wnioskodawca nie wykazał istnienia ryzyka sprzedaży nieruchomości bez jego zgody. Poza tym we wniosku o zabezpieczenie nie wskazał on, na której nieruchomości zabezpieczenie to ma być dokonane.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie jako uzasadnione podlegało uwzględnieniu.

Na wstępie należy podkreślić, że postanowieniem z dnia 26 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, że przyznał nieruchomość stanowiącą majątek wspólny stron, położoną w W. na wyłączną własność wnioskodawcy, zaś nieruchomość położoną w G. – uczestniczce (pkt V). W związku z nierównym podziałem składników majątku wspólnego Sąd ten zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 162.387,62,-zł, której płatność rozłożył na 27 rat, płatnych do 15 dnia każdego miesiąca, począwszy od trzydziestego szóstego miesiąca po miesiącu, w którym nin. postanowienie stanie się prawomocne, z ustawowymi odsetkami od daty wymagalności każdej z rat do dnia zapłaty na wypadek opóźnienia w płatności.

Nie może umknąć, że Sąd I instancji oznaczając termin i sposób uiszczenia dopłaty oraz uiszczenia odsetek nie rozstrzygnął o sposobie zabezpieczenia roszczenia o dopłatę (por. art. 212 § 3 k.c.). Brak zabezpieczenia obowiązku uiszczenia dopłaty zakwestionował w apelacji wnioskodawca, który domagał się ustanowienia hipoteki na nieruchomości w G. przyznanej na wyłączną własność uczestniczce. Wobec zaskarżenia orzeczenia także przez uczestniczkę postanowienie z 26 listopada 2015 r. nie jest prawomocne.

Przechodząc do oceny zasadności zażalenia należy podzielić stanowisko skarżącej, że w rozpoznawanej sprawie brak było podstaw do zabezpieczenia roszczenia o podział majątku wspólnego. Wprawdzie zgodnie z art. 730 § 2 k.p.c. Sąd może udzielić zabezpieczenia na różnym etapie postępowania, to jednak udzielenie zabezpieczenia po wydaniu postanowienia kończącego postępowanie w sprawie jest dopuszczalne tylko wtedy, jeżeli ma ono na celu zabezpieczenie roszczenia o świadczenie, którego termin spełnienia jeszcze nie nastąpił. Na wnioskodawcy spoczywa obowiązek uprawdopodobnienia, że istnieją przesłanki do udzielenia zabezpieczenia roszczenia na tym etapie postępowania.

Należy podkreślić, że Sąd orzekając o zabezpieczeniu jest związany sposobem zabezpieczenia wskazanym we wniosku (art. 321 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Trzeba przypomnieć, że w rozpatrywanej sprawie wnioskodawca domagał się zabezpieczenia roszczenia o dopłatę poprzez ustanowienie hipoteki na nieruchomości objętej aktualnie – do chwili prawomocności orzeczenia podziałowego – majątkiem wspólnym stron. Taki sposób zabezpieczenia nie zasługiwał na uwzględnienie. Trafnie skarżąca zauważyła, że wnioskodawca nie uprawdopodobnił żądania udzielenia zabezpieczenia. Do czasu uprawomocnienia się orzeczenia podziałowego brak bowiem podstaw do obciążania nieruchomości stron hipoteką przymusową, która notabene obciążałaby obydwu właścicieli. Nie ma też w tym czasie ryzyka wyzbycia się przez uczestniczkę własności nieruchomości, skoro nieruchomość w G. nadal stanowi majątek wspólny stron.

Nie sposób zatem zgodzić się z Sądem Rejonowym, że istniały przesłanki udzielenia zabezpieczenia roszczenia w sposób wskazany przez wnioskodawcę. Oczywiście jego wniosek o zabezpieczenie roszczenia o dopłatę zostanie

odrębnie rozważony przez Sąd Okręgowy w ramach postępowania apelacyjnego. W związku z zarzutami apelującego niezbędne będzie bowiem rozważenie potrzeby zabezpieczenia obowiązku dopłaty, stosownie do treści art. 212 § 3 k.c.

Z podanych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

/SSO Katarzyna Borowy/ /SSO Marek Lewandowski/ /SSO Marek Paczkowski/